

REGLUGÉRÐ

96

29. júní

um námskeið fyrir hið minna fiskimannapróf.

Samkvæmt 1. gr. laga nr. 30 17. maí 1957, um breytingu á lögum nr. 66 17. júlí 1946, um atvinnu við siglingar á íslenskum skipum, eru hér með sett eftirfarandi ákvæði um námskeið, er veita þá fræðslu, sem þarf til þess að standast hið minna fiskimannapróf.

I. KAFLI

Ákvæði ýmislegs efnis.

1. gr.

Til ársloka 1962 skal árlega halda á vegum stýrimannaskólans í Reykjavík, ef næg þátttaka fæst, eitt námskeið við stýrimannaskólann og tvö námskeið utan Reykjavíkur til undirbúnings prófi, er nefnist hið minna fiskimannapróf. Próf skal haldið á hverjum stað að námskeiði loknu.

Námskeiðin utan Reykjavíkur skulu haldin til skiptis á Ísafirði, á Akureyri, í Neskaupstað og í Vestmannaeyjum, annað hvort ár á hverjum stað.

Námskeið öll og próf skulu að jafnaði haldin á tímabilinu frá byrjun októbermánaðar til loka janúar. Heimilt er að halda námskeiðin á öðrum tíma árs, en jafnan skulu þau standa yfir minnst 4 mánuði.

Það árið, þegar ártalið er jöfn tala, skal halda námskeið á Ísafirði og í Neskaupstað, en hitt árið, oddatöluárið, á Akureyri og í Vestmannaeyjum.

2. gr.

Ekkert námskeið verður haldið með færri nemendum en 10.

3. gr.

Skólastjóri stýrimannaskólans í Reykjavík ræður siglingafræðikennara námskeiðanna, sem jafnframt eru forstöðumenn þeirra. Skal heimilt að ráða þá frá byrjun til ársloka 1962. Skólastjóri auglýsir störf þessi eigi síðar en í júnímánuði og skulu umsóknir um þau vera komin honum í hendur eigi síðar en í júlilok. Forstöðu námskeiðs ræður sérstakan kennara í sjóvinnu, sé þess þörf. Aðra kennara við námskeiðið ræður bæjarstjórn hlutaðeigandi kaupstaðar, í samráði við forstöðumann námskeiðsins. Hún skal og útvega hæfilegt og gott húsnæði fyrir námskeiðið.

4. gr.

Nú sækja svo margir námskeið að siglingakennari þarf aðstoðarkennara, og úrskurðar þá skólastjóri stýrimannaskólans, hverjum skuli falin aðstoðarkennslan.

Fari fjöldi nemenda fram úr 20, má í samráði við skólastjóra stýrimannaskólans skipta þeim í tvær deildir, að nokkru leyti eða öllu.

5. gr.

Þessi eru inntökuskilyrði á námskeiðin:

1. Að hafa eftir 15 ára aldur verið háseti í 24 mánuði eða stýrimaður í 6 mánuði á skipi yfir 15 rúmlestir eða skipstjóri á skipi yfir 6 rúmlestir í 6 mánuði.
2. Að hafa þá sjón, heyrn og málferi, sem yfirmannsstaða heimtar.
3. Að kunna sund.
4. Að vera ekki haldinn af neinum næmum sjúkdómi eða líkamskvilla, sem orðið geti öðrum nemendum skaðvænn.

- 96** 5. Að hafa óflekkað mannorð.
 29. júní Vottorð um þau atriði, er um getur í þessari grein, skal afhenda forstöðumanni námskeiðsins eigi síðar en 15. september.

Allan siglingatíma skal sanna með sjóferðabók eða vottorðum skráningarstjóra, og skal á slíku vottorði tiltaka skipsheiti, skráningardag og hvenær skráð var úr skiprúmi.

II. KAFLI

Kennsla og próf.

6. gr.

Kennslustundir skulu vera þessar á viku:

Siglingafræði og stærðfræði	18 stundir.
Siglingareglur	2 —
Íslenzka	6 —
Sjóréttur	2 —
Heilsufræði	2 —
Sjóvinna	3 —

Samtals á viku 33 stundir.

Auk þess skal nemendum skylt að hlýða á fyrirlestra í almennri sjómennsku. Færa má til stundafjölda í námsgreinum, ef þess er þörf. Forstöðumaður námskeiðs semur stundatöflu, er farið skal eftir.

7. gr.

Námskeið endar með burtfararprófi.

Prófdómendur við það skulu vera 3, forstöðumaður námskeiðsins og tveir siglingafróðir menn aðrir, er samgöngumálaráðuneytið skipar, samkvæmt tillögu skólastjóra stýrimannaskólans. Skal annar þeirra vera formaður prófnefndar.

Skrifleg prófverkefni skulu send frá stýrimannaskólanum í Reykjavík, en önnur prófverkefni tiltaka prófdómendur.

Reynist nauðsynlegt, getur formaður prófnefndar kvatt til sérstaka eftirlitsmenn við skriflega prófið.

8. gr.

Prófið er skriflegt, verklegt og munnlegt.

Við skriflega prófið mega ekki aðrir vera viðstaddir en prófsveinar, hinir 2 skipuðu prófdómendur og eftirlitsmenn, ef tilkvaddir eru.

9. gr.

Við skrifleg próf fá allir prófsveinar sömu verkefni. Eigi má rita fleiri en eitt verkefni á sama blað, en vera má verkefnið í fleiri liðum en einum.

Tekið skal fram, hve margar einkunnir séu gefnar og hve langur tími veitist til úrlausnar. Lengri úrlausnartíma má enginn fá.

10. gr.

Sannist það, að prófsveinn reyni að fá hjálp, láti hjálpa sér eða hjálpi öðrum, skal honum þegar vikið frá prófi, og skal svo álitíð, að hann hafi eigi staðizt prófið.

11. gr.

96

Nú gengur prófsveinn frá prófi og kennir sjúkleika um, en sannar með læknisvottorði, að hann hafi verið veikur, og má þá prófa hann í því, sem hann var óprófður í, jafn skjótt og því verður við komið, í sama prófi.

12. gr.

Sannist það, að prófsveinn hafi hegðað sér ósæmilega við prófi, getur formaður prófnefndar vikið honum frá prófinu.

13. gr.

Prófsveinar skulu prófaðir eftir starfrófsröð. Ef tveir eða fleiri hafa sömu nöfn og feðraheiti, skal aldur ráða, og skal sá eldri prófaður fyrr.

Við munnlegt og verklegt próf dregur hver prófsveinn sínar spurningar. Þær skulu vera tveimur fleiri en prófsveinar, og má aðeins eitt verkefni vera á hverjum seðli.

14. gr.

Prófnefndin semur próftöflu og undirritar hana og skal hún fest upp á prófstað, áður en próf hefst.

Skulu prófsveinar mæta stundvíslega eftir þessari töflu.

15. gr.

Fyrir svör við hverri spurningu um sig skulu prófdómendur gefa einhverja af tölum þeim, sem hér segir: 8, $7\frac{2}{3}$, $7\frac{1}{3}$, 7, $6\frac{2}{3}$, $6\frac{1}{3}$, 6, $5\frac{2}{3}$, $5\frac{1}{3}$, 5, $4\frac{2}{3}$, $4\frac{1}{3}$, 4, $3\frac{2}{3}$, $3\frac{1}{3}$, 3, $2\frac{2}{3}$, $2\frac{1}{3}$, 2, $1\frac{2}{3}$, $1\frac{1}{3}$, 1, 0.

III. KAFLI

Prófkröfur.

16. gr.

Til hins minna fiskimannaprófs útheimtist:

Stærðfræði (skrifleg):

Tugakerfið, samlagning, frádráttur, margföldun og deiling með heilum tölum, almennum brotum og tugabrotum. Að finna eina óþekkta stærð í jöfnum. Þekking á beinum og bjúgum línunum, á hringum og línunum þeirra, flatarmál hringa, þríhyrnings og ferhyrnings. Þekking á mælikvörðum lína og horna og leikni í að nota þá.

Siglingafræði (skrifleg og munnleg):

1. Þekking á jarðarhnettinum, lögun hans og stærð, bauganeti hans, á breidd og lengd, breiddarmun og lengdarmun, kompáslínum og kompásstrikum.
2. Þekking á kompásun og notkun hans, á hinum ýmsu hlutum kompása og vökva-kompása og meðferð þeirra. Grein á jarðarsegulumagni og skipssegulumagni, á misvisun og misvisunarlinum, á segulskekkju og helztu orsökum hennar, hvernig hún verður fundin með samanburði á stefnum og miðunum, á segulskekkjutöflum og stýristöflum og notkun þeirra.
3. Skyn á helztu gerðum vegmæla, miðunartækja og djúpmælitækja og þekking á notkun þeirra. Upp á radiómiðanir skal heimfæra rammaleiðréttingar og finna með þeim staðarlinur fyrir skipið.
4. Grein á aðalreglum um gerð sjókorta eftir Merkatorsaðferð, mælikvörðum þeirra og línunum, innihaldi þeirra og notkun.
5. Að kunna að finna stefnu og hraða straumsins með athugun jarðlægra hluta; að geta fundið þann stað, sem komið er til, þegar sá staður, sem siglt er frá, er kunnur og stefnur þær og vegalengdir, sem farnar hafa verið ásamt straumi

96

29. júní

og drift. Að kunna að finna staðarlínu fyrir skipið með miði, miðun, fjarlægð og hornmælingu og marka hana á sjókortið. Að kunna að finna á kortinu þá stefnu, sem halda á frá einum stað til annars og leiðrétta þá stefnu fyrir straumi, drift og öðrum áhrifum á hana, svo að fundin verði sú stefna, sem stýra á eftir áttavitanum milli þessara staða. Að finna þá vegalengd, er halda skal og hve langt um liði, unz komið verði til tiltekins staðar.

6. Skyn á sjávarföllum og að kunna að finna, hvenær flóð verður og fjara með notkun taflna um flóð.
7. Grein á helztu hlutum sextantsins, skiptingu mælibogans og brotmælisins, á stöðu speglanna og hvernig hún er athuguð og lagfærð, á markleiðréttingu og hvernig hún verður fundin og á mælingu sextantshorna milli jarðlægra punkta.
8. Þekking á tilgangi skipsdagbókar og hvað og hversu skuli í hana ritað.
9. Þekking á notkun helztu raf- og radiótækja, sem notuð eru í fiskiskipum.

Sjómennska (munnleg og verkleg):

1. Þekking á reglum þeim, sem fylgja ber til að koma í veg fyrir árekstra á sjó, þar á meðal á ljósum þeim og öðrum bendingum, sem skipum er skylt að beita undir ýmsum kringumstæðum.
2. Að kunna að nota almenn bjargtæki við björgun úr sjávarháska þar á meðal fluglínutæki og gúmbáta.
3. Skyn á, hve þýðingarmikil er góð hirðing og meðferð á skipum og öllu sem þar að lýtur, og hvernig hún er framkvæmd. Samsetning kaðla og víra, vafning kaðla og víra, skyn á ýmiss konar talium og hve margfaldan kraft þær gefa, á ýmiss konar nauðsynlegum hnútum, vafningum og brögðum. Þekking á notkun rekakera, olíu og öryggislína, neyðarstýris, á bráðabirgðaviðgerð á leka úti á sjó, á umbúnaði lestaropa, á legufærum og hvernig leggja beri skipi fyrir tveimur akkerum og í vetrarlægi (mooring), notkun bjargbelta og bjarghringa, útsetningu og inntöku báta, og á björgun manns, er fellur úthyrðis. Skyn á helztu grundvallaratriðum í seglasaumi og að geta annazt smáviðgerðir á seglum.

Skyn á, hvernig fara eigi yfirleitt með ýmiss konar veiðarfæri bæði í notkun og þegar þau eru ekki í notkun, og hvaða þýðingu litun, börkun eða tjörgun hefur á endingu þeirra.

Íslenzka (skrifleg og munnleg):

Að hafa lesið að minnsta kosti 50 bls. í 8 bl. broti, í lausu máli og ljóðum og geta skýrt það nokkurn veginn. Efnið skal þannig valið, að nemendur læri sem flest orð og orðatiltæki, er að sjómennsku líta. Þeir skulu geta farið sæmilega með íslenzkt mál í ræðu og riti, sérstaklega í þeim efnum, er til stöðu þeirra heyra.

Sjóréttur (skriflegur):

Þekking á helztu íslenzkum lagaákvæðum um skip, um hafið og á skilyrðum til að vera skipstjóri, stýrimaður og vélstjóri, og á réttindum og skyldum þeirra á skipinu. Þekking á valdi og ábyrgð skipstjóra á eigin gerðum og gerðum skipverja, réttindum og skyldum þeirra á skipinu og á ráðningu skipverja.

Heilsufræði (munnleg):

Að geta veitt algengustu hjálp í viðlögum við slysfarir og við algengustu kvillum. Að kynnast sóttvarnarreglum, sem skipum er skylt að hlýða. Nauðsynleg þekking á að nota lyf þau og tæki, sem í lyfjakistu skipsins ber að hafa.

IV. KAFLI

Einkunnir og skilyrði til að standast prófið. Fyrirmynd prófvottorðs o. fl.

96

29. júní

17. gr.

Við minna fiskimannaprófið skulu gefnar 13 einkunnir, sem eru:

- Í stærðfræði: 1 einkunn fyrir 1 skriflega úrlausn.
- siglingafræði: 4 einkunnir fyrir 1 munnlega og 3 skriflegar úrlausnir.
- siglingareglum: 1 einkunn fyrir 1 munnlega úrlausn.
- íslenzku: 2 einkunnir fyrir 1 munnlega og 1 skriflega úrlausn.
- sjórétti: 1 einkunn fyrir 1 skriflega úrlausn.
- heilsufræði: 1 einkunn fyrir 1 munnlega úrlausn.
- sjómennsku: 2 einkunnir fyrir 1 munnlega og eina verklega úrlausn.
- ritleikni: 1 einkunn fyrir frágang skriflegra verkefna.

18. gr.

Til þess að standast prófið útheimtist:

Í siglingareglum ekki lægra en einkunnin 5.

Í íslenzku og skriflegri siglingafræði ekki lægra en meðaleinkunnin 4 í hvoru Meðaleinkunn í siglingafræði minnst 4.

Meðaleinkunn minnst 4.

Hæsta aðaleinkunn verður því 104 stig, en til þess að standast prófið þarf 52 stig.

Ágætiseinkunn telst einkunnin 7.25–8.

1. einkunn telst meðaleinkunnin 6—7.25

2. — — — 5—6

3. — — — 4—5

19. gr.

Hver prófsveinn, er próf hefur staðizt, fær prófskírteini, er sýnir séreinkunnir hans og aðaleinkunn. Skal það gefið út eftir þessari fyrirmynd:

N.N. (fullt nafn)

fæddur (fæðingarstaður, fæðingardagur og ár)

hefur staðizt

hið minna fiskimannapróf,

og hlotið eftirtalдар einkunnir:

Í stærðfræði	ein einkunn	stig.
– siglingafræði	fjórar einkunnir	—
– siglingareglum	ein einkunn	—
– sjómennsku	tvær einkunnir	—
– íslenzku	tvær einkunnir	—
– sjórétti	ein einkunn	—
– heilsufræði	ein einkunn	—
– ritleikni	ein einkunn	—

Aðaleinkunn stig.

sem verður meðaleinkunnin og hefur hann því staðizt prófið með einkunn.

(Hæsta aðaleinkunn er 104 stig, til að standast prófið þarf 52 stig.)

Staður, dagsetning og undirskrift prófnefndar.

20. gr.

Nöfn þeirra, er undir prófið ganga, skal rita í bók, er ráðuneytið löggildir, og skal sú bók geymd hjá bæjarfógeta kaupstaðarins, þar sem prófið er haldið. Skal

- 96 í henni skýrt frá fullu nafni hvers þeirra, sem prófaðir voru, fæðingarstað, fæð-
29. júní ingardegi og fæðingarári, og frá einkunnum þeim og aðaleinkunnum, sem gefnar voru við prófið. Inn í prófbókina skal færa öll skrifleg verkefni og ýtarlega skýrslu um prófið. Skal formaður prófnefndar sjá um, að prófbókin sé rétt færð. Bók þessi skal undirrituð af öllum þeim, sem einkunnir gáfu í prófinu.

21. gr.

Hinir skipuðu prófdómendur skulu færa inn í sérstaka bók, sem ráðuneytið löggildir til þess, eftirrit af öllum prófverkefnum og einkunnum úr prófum, sem þeir halda utan Reykjavíkur. Bók þessi skal vera í vörslum skólastjóra stýrimannaskólans.

22. gr.

Að námskeiði loknu, skal forstöðumaður senda stýrimannaskólanum í tvíriti greinilega skýrslu um námskeiðið, kennslu í hverri grein, nemendafjölda og annað, er máli skiptir. Skólastjóri stýrimannaskólans sendir ráðuneytinu annað eintak skýrslunnar.

23. gr.

Öll nauðsynleg áhöld til notkunar við kennslu í siglingafræði greiðir ríkissjóður, svo og allan kostnað við námskeiðin, þar með talið nauðsynlegt efni til notkunar við kennslu í sjóvinnu.

Reglugerð þessi öðlast gildi nú þegar og birtist til eftirbreytni öllum, sem hlut eiga að máli.

Samgöngumálaráðuneytið, 29. júní 1957.

Lúðvík Jósepsson.

Páll Pálmason.

97

27. júní

AUGLÝSING

um staðfestingu á reglum nefnda til úthlutunar bóta
samkvæmt lögum um atvinnuleysistryggingar.

Samkvæmt lögum nr. 29 7. apríl 1956, um atvinnuleysistryggingar, hefur ráðuneytið staðfest reglugerð fyrir eftirtaldar úthlutunarnefndir atvinnuleysisbóta, sbr. auglýsingu ráðuneytisins nr. 16, B-deild Stjórnartíðinda, 7. febrúar 1957.

	Staðfest:
8. Nefnd Verkakvennafélagsins Framsókn, Reykjavík	4. apríl 1957.
9. — Verkalýðsfélags Dalvíkur, Dalvík	21. maí 1957.
10. — Verkamannafélagsins Fram og Verkakvennafélagsins Aldan, Sauðárkróki	23. — 1957.
11. — Verkalýðsfélags Vopnafjarðar, Vopnafirði, N.-Múl.	24. — 1957.
12. — Verkalýðsfélags Skagastrandar, Höfðahreppi, A.-Hún. .	25. júní 1957.

Félagsmálaráðuneytið, 27. júní 1957.

F. h. r.

Hjálmar Vilhjálmsson.

Gunnlaugur Þórðarson.